

5.6.2017

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

Lausuntopyyntönne 24.5.2017, LVM/1218/01/2016

VAHVASTA SÄHKÖISESTÄ TUNNISTAMISESTA JA SÄHKÖISISTÄ LUOTTAMUSPALVELUISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMINEN

Väestörekisterikeskus (VRK) antaa pyynnöstä lausuntonsa liikenne- ja viestintäministeriölle luonnoksesta "Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta" ja lausuu ehdotuksesta seuraavasti.

Väestörekisterikeskus on aikaisemmin lausunut näkemyksensä, että sama enimmäishinta (10 senttiä) sekä sähköisen ensitunnistuksen ketjuttamiselle että tunnistustiedon välittämislle muutoin on perusteltu. Aikaisemmin esitettyä voidaan edelleen perustella sillä, että alhainen hintataso tunnistustiedon välittämislle on edellytys vahvojen sähköisten tunnistuspalvelujen markkinoiden ja luottamusverkon toimivuuden edistämiseksi.

Esityksen 17 §:ssä todetaan, että ensitunnistuksen ketjuttamisesta uutta sähköistä tunnistusvälinettä myönnettäessä saa periä oikeudenmukaisen ja kohtuullisen korvauksen. Esityksen 17 §:n mukaan oikeudenmukainen ja kohtuullinen korvaus perustuu Suomessa toimivien tunnistusvälineen tarjoajien perimien ensitunnistustietojen hintojen mediaaniin, ja Viestintävirasto antaa päätöksen oikeudenmukaisen ja kohtuullisen korvauksen enimmäistasosta sentin tarkkuudella siten, että se laskee vuosittain 25 prosenttia, mutta on kuitenkin vähintään 35 senttiä ja enintään viisi euroa. Esityksen 17 §:n sääntelyn olisi tarkoitus olla voimassa viisi vuotta lain voimaantulosta.

VRK toteaa, että ensitunnistamisen ketjuttamisen hintasääntelyn tarkistamista voitaneen pitää perusteltuna kaikki markkinatoimijoita koskevat tekijät huomioon, mutta esitetty enimmäiskorvaus viisi euroa on korkea ja heikentää osaltaan vahvojen sähköisten tunnistuspalvelujen markkinoiden ja luottamusverkon toteutumista ja kehittymistä. Markkinakasvun lisäksi yhtenä tavoitteena on myös ollut kustannustehokkuus. Korkealla enimmäiskorvauksella on hyvin todennäköisesti kielteinen vaikutuksensa niin uusien tunnistusvälineiden tulon markkinoille kuin olemassa olevien tunnistusvälineiden käytön leviämislle. Esityksessä mainittujen perustelujen valossa on myös vaikea nähdä, että korvaus (vähintään 35 senttiä ja enintään viisi euroa) käytännössä muotoituisi vähimmäiskorvauksen mukaiseksi. Väestörekisterikeskus viittaa esityksessä todettuun Kilpailu- ja kuluttajaviraston esittämään kantaan siitä, että asiakkaan tuntemiseen liittyvien velvoitteiden toteuttamisesta syntyviä ja fyysisen ensitunnistamisen kustannuksia ei pitäisi sisällyttää sähköisen ensitunnistamisen hinnoitteluun.

5.6.2017

Väestörekisterikeskuksen näkemyksen mukaan esitetty määräaikainen viiden vuoden sääntely sähköisen ensitunnistuksen ketjuttamisen hinnoittelussa on tarkoituksenmukainen huomioiden mahdolliset muutokset sähköisen tunnistamisen markkinoilla ja niiden vaikutukset hinnoittelukysymyksiin. Mikäli markkinakehitys sitä edellyttää, hintatasoa pitäisi kuitenkin pystyä tarkastelemaan ja tarvittaessa oikaisemaan kyseisen viiden vuoden määräajanakin.

Esityksessä mainitaan niin ensitunnistamisen ketjuttamisen hintasääntelyn kuin Viestintäviraston valvontamaksusääntelyn yhteydessä toimialalla toimivat yritykset. Väestörekisterikeskus pyytää huomioidaan, että toimialalla toimivat tahot koostuvat yksityisen ja julkisen sektorin toimijoista. Luottamusverkoston jäsenenä on tällä hetkellä pankkien ja operaattoreiden lisäksi myös julkishallintoa edustava viranomaistahona Väestörekisterikeskus.

Vastuukysymysten osalta esityksessä viitataan 17 §:n 4 momenttiin, jossa todetaan, että aiempaan tunnistukseen luottava vahvan sähköisen tunnistuspalvelun tarjoaja vastaa mahdollisesta tunnistuksen virheellisyydestä suhteessa vahingon kärsineeseen. Esitys ei ota laajemmin kantaa vastuukysymyksiin ensitunnistuksen ketjutuksen ja hinnoittelun yhteydessä, suhteessa toisiin palveluntarjoajiin ja kolmansiin, luottaviin osapuoliin nähden. Sähköisen identiteetin oikeellisuuteen liittyvät vastuukysymykset ovat keskeisiä luottamusverkostotoimijoiden välisissä suhteissa ja myös kolmannen, luottavan osapuolen näkökulmasta, ja ensitunnistamisen ketjutukseen ja hinnoitteluun liittyvän sääntelyn yhteydessä olisi aiheellista säädellä tarkemmin myös vastuukysymyksistä.

Väestörekisterikeskus katsoo, että asia on muutoin huolellisesti valmisteltu eikä Väestörekisterikeskuksella ole edellä esitetyn lisäksi huomautettavaa ehdotettuun sääntelyyn.

Ylijohtaja

Lea Krohns

Johtaja

Janne Viskari